

Dilluns passat la comissió d'Economia del Parlament Europeu aprovà un informe sobre la gestió de la Troica a Grècia. Formada per l'FMI, el Banc Central Europeu i la Comissió Europea, la seva gestió ha estat molt discutida, però l'informe aprovat per àmplia majoria (31 vots a favor –els quatre principals grups– i 10 en contra) reconeix clarament que la Troica va evitar a Grècia un desastre més gran.

Al maig del 2010 les institucions europees no tenien previst cap mecanisme per evitar la fallida d'un dels estats membres de l'eurozona. Sense la Troica, Grècia i més països perifèrics haurien patit una fallida descontrolada i caòtica, que hauria posat en perill l'existència de l'euro i empobrit encara més la població dels països afectats: en cas de sortida de l'euro de Grècia, per exemple, la seva nova moneda es depreciaria ràpidament enfront de l'euro, i empobriria sobtadament la població en una mesura encara més gran que les retallades proposades.

Entre les recomanacions de l'informe figuren les següents: el BCE no hauria de signar els informes de la Troica, per

La Troica, a debat

Ramon Tremosa

Economista (Universitat de Barcelona)

preservar la independència del BCE. Així, es demana que el BCE no participi com a membre de ple dret a la Troica i que només hi aportí consells tècnics; en converses informals, aquesta és l'opinió també de destacats membres del BCE que temen perdre credibilitat.

Els rescats també han de respectar la Carta de Drets Fonamentals. Essent els rescats una acció sota legislació europea, les condicions associades han de complir la Carta dels Drets Fonamentals, a diferència del que ha passat fins ara. Fer-ho protegiria els ciutadans de les decisions més extremes.

Clarificació del funcionament intern de la Troica. La situació actual, en què ningú sap exactament qui pren les decisions, augmenta l'euroescepticisme i pot esdevenir frau democràtic. L'informe, per exemple, destaca que encara avui no queda clar com es va decidir la quitança als dipòsits de menys de 100.000 euros a Xipre d'ara fa un any.

Les persones designades per representar la Troica han de comparèixer al Parlament Europeu. Actualment, ningú de la Troica no dóna explicacions sobre quina línia d'actuació es vol seguir en cada rescat, així com l'evolució de la implementació de les seves condicions.

Finalment, l'informe parla d'un tema tabú: s'hi explicita que Grècia no podrà pagar tot el que deu (deute públic del 175% del PIB). Es proposa una reestructuració, sigui mitjançant una quitança directa, una reducció del tipus d'interès dels préstecs oficials o un allargament dels terminis de pagament.

Per dalt, per baix i pels costats

Muriel Casals

Economista (UAB)

Quan reflexionem sobre el paper i la importància dels estats en el món contemporani solem afirmar que estan sotmesos a moltes limitacions. Avui no tenen el pes que tenien.

El poder i la influència dels organismes estatals es veuen avui fortament retallats per dalt per les institucions supranacionals i això és especialment clar en el cas dels estats membres de la UE; efectivament, en aquests moments prop de tres quartes parts de la legislació que s'aplica als països europeus ha estat dictada des de les

instàncies que per entendre'ns anomenem europees. No cal dir que en el cas dels països de la zona euro tot el que fa referència a la política monetària, que és una part molt significativa de la política econòmica, està determinat pel dictat del Banc Central Europeu; els pressupostos públics depenen també del que es decideix a Brussel·les.

A la limitació de poder per dalt, s'hi afegeix la reducció del marge de maniobra de què disposen els estats per la cessió de competències als poders locals. Aquí hi ha diferències importants de funcionament entre els diferents estats europeus però en tots els casos ja sigui les regions, les autonomies o els ajuntaments van ocupant responsabilitats que fan que els ciutadans vegem el poder de l'estat retallat també per baix.

Per dalt, per baix i pels costats. Els mercats, ja sigui el de mercaderies que

imposa regles de competència comercial, el financer que estreny els marges de benefici xuclant excedent cap als bancs, o el de treball a través dels fluxos migratoris, són l'altre element que lamina el poder estatal pel costat.

El problema no és l'existència de diferents poders, el que importa és com aquests es relacionen entre ells. Si els ciutadans no tenim una visió de la jerarquia de poders o, pitjor, si tenim la impressió que hi ha relacions malsanes de subordinació, sofrem un desconcert que dificulta la bona convivència. No sabem a qui i com paga la pena obeir, tampoc no sabem a qui i com hem de donar indicacions de comportament.

En aquest context hem d'inscriure el debat sobre el futur d'un estat català. És evident que no serà gaire diferent dels altres estats europeus, però certament la nostra irrupció en el concert internacional pot ser un element positiu que dinamitzi la reflexió i les transformacions cap a una millor Unió Europea.